

Nr 439

Av herr Nordgren m. fl., om sättet för uttagande av allmän varuskatt.

(Lika lydande med motion nr 365 i Första kammaren)

I det betänkande som 1957 avgavs av 1952 års kommitté för indirekta skatter gav utredningen inte någon rekommendation för något av de särskilda alternativ beträffande den allmänna varuskattens förläggning, som behandlades i betänkandet. I en del av de yttranden som avgavs över betänkandet framhölls det också att frågan om skattens förläggning inte tillräckligt utretts. Man begärde därför att denna fråga skulle ytterligare utredas, innan beslut fattades om införande av en allmän varuskatt. Så skedde emellertid som bekant inte, utan den allmänna varuskatt som infördes från och med 1960 förlades till detaljhandelsledet utan någon ytterligare utredning.

Sedan den allmänna varuskatten införts har olika uttalanden av finansministern givit vid handen, att man får räkna med att en indirekt beskattning kommer att bli en bestående del av vårt beskattningssystem. Detta gör givetvis att frågan om i vilket led skatten skall förläggas blir av väsentlig betydelse.

Det råder inte någon tvekan om att skattens förläggning till detaljhandelsledet medför betydande olägenheter för stora företagargrupper liksom också att uppbördens försvåras och fördyras genom att antalet skattebetalare blir stort. Ur denna synpunkt skulle man vid en partihandelsskatt vinna betydande fördelar därför att antalet skattskyldiga skulle minska. Mot dessa fördelar svarar emellertid bestämda nackdelar bl. a. ur detaljhandels synpunkt, i det att man kan löpa risken, att en viss del av varudistributionen söker sig andra vägar. Man kommer bland annat in på de fördelar, som exempelvis integrerade företag skulle kunna få av en partihandelsskatt.

En fördel med det nuvarande systemet är att skatten först i efterhand skall inlevereras till statsverket. Skall skatten tas ut i ett tidigare led, måste det bli fråga om förskottsinsbetalning av skatten. Detta kommer att innebära mycket stora utgifter för näringslivet. En detaljhandel som exempelvis har ett varulager på 200 000 kronor skulle omedelbart få ett krav på inbetalning av 12 000 kronor. En annan fördel med den nuvarande förläggningen av omsättningsskatten är vidare att det inte uppstår speciella problem vid

realisation av varor. Det är inte ovanligt att många varor realiseras till en mindre del av det pris som varan ursprungligen har betingat. Vid en parti-handelsskatt skulle detta kunna innebära att en mycket hög procentuell omsättningsskatt finge erläggas för vissa varor. Mycket stora svårigheter uppstår även då man skall bestämma vilket pris i fabrikant- eller grossist-ledet som skall vara grundläggande för skattens uttagande. Frågan om hur man vid olika förläggningalternativ skall förfara med uttaget av omsättningsskatt på tjänster innebär också svårlösta problem.

Det är självfallet inte möjligt att här redovisa alla de synpunkter, som kan anläggas på frågan om i vilket led omsättningsskatten bör uttas. Enligt vår uppfattning är det dock angeläget att frågan blir närmare belyst i en helt förutsättningslös utredning.

Aberopande det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att Kungl. Maj:t måtte företa en helt förutsättningslös utredning av frågan om i vilket led den allmänna varuskatten bör uttagas.

Stockholm den 26 januari 1962

Hans Nordgren

Eric Nilsson

Dag R. Edlund

i Svalöv
